SJÓMAQ-ANALYSEN

2026

ANALYSE AF UNGES HOLDNING TIL HINANDEN OG TIL FREMTIDENS SAMARBEJDE PÅ TVÆRS AF GRØNLAND, FÆRØERNE OG DANMARK

SJÓMAQ

MINISTERIET
SLOTS- OG KULTURSTYRELSEN

INDHOLD

Forord 3

Kendskab 4

Interesse 6

Opfattelse 8

Fordomme og negative fortællinger 11

Fællesskabsfølelse 12

Sprog og kultur 14

Rigsfællesskabets fremtid 16

Unges løsningsforslag 20

Sådan har vi gjort 21

Om Sjómaq 22

Om rapporten:
SJÓMAQ-ANALYSEN 2026. Analyse af unges holdning til hinanden og til fremtidens samarbejde på tværs af Grønland, Færøerne og Danmark.

Analysen bygger på data indsamlet i juni 2026 og er udgivet den 25. november 2026.
Udgivet af DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd som en del af Sjómaq-projektet.

Udgivelsen kan frit citeres med angivelse af kilden.

Find Sjómaqs vidensbank her!

Redaktion hos DUF:
Jonas Roelsgaard | Projektleder, Sjómaq
Danna Galor | Kommunikationskonsulent, Sjómaq
Ida Skytt Ruhnau | Analysekonsulent, DUF

Samarbejdspartnere: Epinion, Spyr og Aperaa

Grafisk tilrettelægning: Grafisk Afdeling ApS

Tryk: Lasertryk

DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd er en paraply- og interessevaretagelse-organisation for 77 samfundsengagerende børne- og ungdomsorganisationer. DUF fremmer unges deltagelse i foreningslivet og demokratiet.

FORORD

I begyndelsen af 2022 søsatte vi i DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd Sjómaq-projektet i samarbejde med ungdomsorganisationer fra Grønland og Færøerne med det formål at skabe bånd og øge det indbyrdes kendskab mellem unge på tværs af Rigsfællesskabet.

Projektet udsprang af en formodning om, at unge i vores tre lande har et begrænset kendskab til hinanden, ikke mindst fra dansk side. Samtidig var vi opmærksomme på, at vi som ungdomsråd og ungdomsorganisationer har en særlig mulighed for at ændre på det ved at bringe unge sammen og skabe nye relationer.

De sidste to år har været historisk udfordrende for Rigsfællesskabet. Især Grønland har været i vælten som følge af USA's interesse for landet. Imens har der på Færøerne også været debat om, hvordan fremtidens forhold til Danmark skal se ud. Det har betydet, at medier, politikere og borgere har forholdt sig langt mere til samarbejdet mellem Grønland, Færøerne og Danmark end tidligere.

Midt i alt det må vi ikke glemme, at et stærkt politisk samarbejde også bygger på et stærkt mellemfolkeligt samarbejde på tværs af landene. Det har stor betydning, at unge får muligheden for at mødes på tværs af landene og at flere unge lærer om hinanden gennem medier, skoler og foreningslivet.

Det forpligter at indgå i fællesskaber sammen. Så når vi fra Grønland, Færøerne og Danmark indgår i et samarbejde, betyder det, at vi selvfølgelig skal vide nok om hinanden til at forstå og værdsætte det, vi har sammen. Og når vi skal styrke relationerne mellem unge i vores tre lande, giver det mening at undersøge, hvordan vi unge faktisk ser på hinanden.

I september 2024 lancerede vi den første analyse af unges kendskab og holdning til hinanden på tværs af Grønland, Færøerne og Danmark. Med Sjómaq-analysen 2026 bygger vi videre på de resultater. Vi undersøger, hvordan unges kendskab og holdninger har udviklet sig, og går samtidig et skridt videre ved at undersøge unges syn på fremtiden for samarbejdet.

Sjómaq-projektet bidrager til at styrke det indbyrdes kendskab mellem unge i Grønland, Færøerne og Danmark. Men projektet kan ikke stå alene. Medier, kulturlivet og skolerne må også løfte en del af den fælles indsats, der skal til for at sikre, et godt kendskab på tværs af landene.

Med denne nye analyse håber vi at skabe opmærksomhed om både udfordringer og muligheder i mødet mellem unge på tværs af Grønland, Færøerne og Danmark.

God læselyst!

ANNELINE LARSEN
Forperson i DUF –
Dansk Ungdoms Fællesråd

KENDSKAB

Hvor godt kender unge i Grønland, Færøerne og Danmark hinanden i 2026? Det ser vi nærmere på i analysens første afsnit.

UNGES KENDSKAB TIL RIGSFÆLLESSKABET ER VOKSET SIDEN 2024

I en tid med stor international opmærksomhed på Grønland og Rigsfællesskabet er kendskabet til Rigsfællesskabet vokset blandt unge i både Grønland, Færøerne og Danmark. Fra 2024 til 2026 er fremgangen størst blandt færøske unge, hvor andelen med en 'høj' eller 'meget høj' grad af viden er steget med hele 27 procentpoint.

Blandt grønlandske unge er stigningen 16 procentpoint, mens den blandt danske unge er 4 procentpoint. Kendskabet til Rigsfællesskabet er med andre ord vokset i alle tre lande, men i forskelligt omfang.

Færøske og grønlandske unge vurderer fortsat deres egen viden om Rigsfællesskabet højere, end danske unge gør. Selvom danske unges kendskab til Rigsfællesskabet er vokset siden 2024, **angiver mere end hver tredje unge dansker (37 %) fortsat, at de har 'lav grad' eller 'ingen' viden om Rigsfællesskabet.** Danske unge er dermed stadig den gruppe, der vurderer deres viden lavest.

I fokusgrupperne fortæller unge fra alle tre lande, at den øgede opmærksomhed på Grønland har sat Rigsfællesskabet på deres radar. Flere fremhæver især **Grønlands synlighed i nyhedsmedier og på sociale medier som noget, der har gjort Rigsfællesskabet mere synligt for dem.**

MERE VIDEN OM GRØNLAND

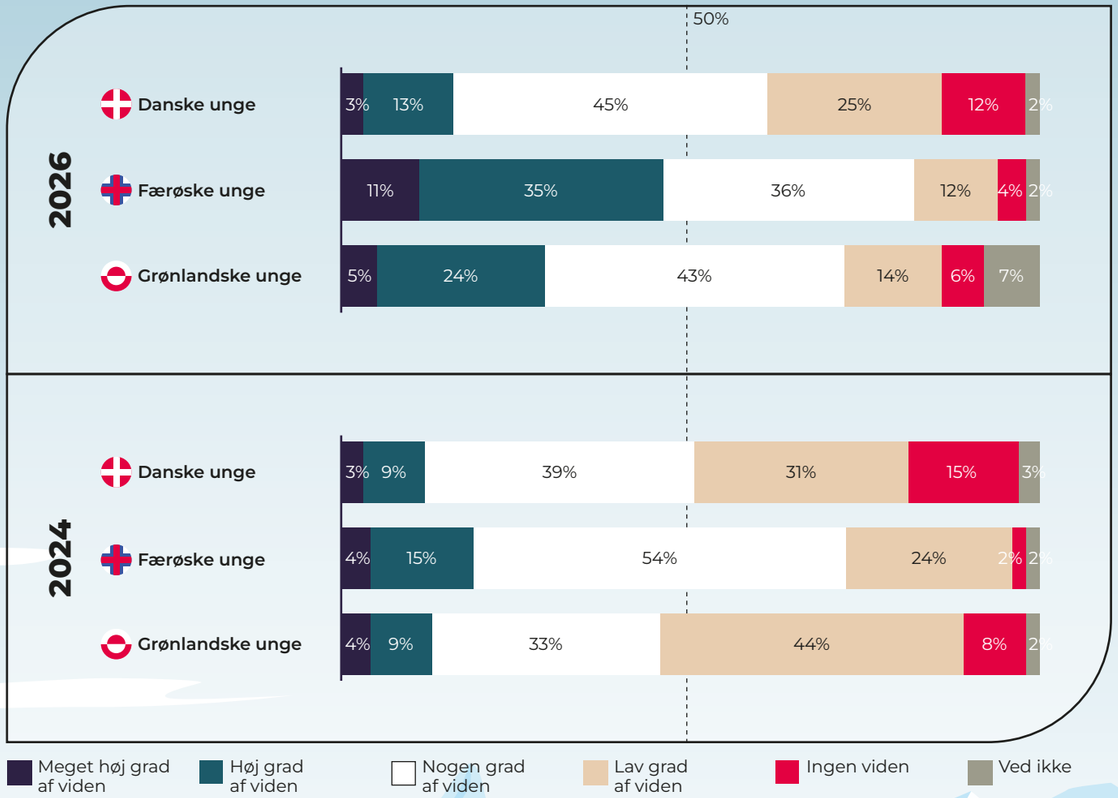
Hele 69 % af danske unge og 59 % af færøske unge angiver, at den seneste tids opmærksomhed har øget deres viden om *Grønland*. Samtidig angiver 59 % af de grønlandske unge og 40 % af de færøske unge, at deres viden om *Danmark* er øget.

Til sammenligning svarer kun 30 % af danske unge og 29 % af grønlandske unge, at deres viden om *Færøerne* er øget. **Flere oplever altså at have fået mere viden om Grønland og Danmark end om Færøerne.**

Blandt danske, færøske og grønlandske unge går det igen, at **det indbyrdes kendskab til hinandens lande ikke opleves som gensidigt.** Færøske og grønlandske unge fremhæver, at Danmark ofte er tæt på i hverdagen. De ser danske nyheder og tv-programmer, møder det danske sprog i skolen og orienterer sig mod Danmark, når de overvejer uddannelse, arbejde og fremtid. **For mange grønlandske og færøske unge er Danmark et land, de er nødt til at forholde sig til.**

Flere fremhæver, at danske unge ikke på samme måde behøver at forholde sig til Grønland og Færøerne – og derfor ikke nødvendigvis kender landene særlig godt. **Det begrænsede kendskab til de andre lande gælder dog ikke kun danske unge. Også grønlandske og færøske unge fremhæver, at de har et begrænset kendskab til hinanden.**

HVOR GODT KENDER DU TIL RIGSFÆLLESSKABET?

69 %

af danske unge angiver, at den seneste tids opmærksomhed i højere eller nogen grad har øget deres viden om Grønland, mens 30 % angiver det samme om deres viden om Færøerne.

"Vi kender jo alle sammen Danmark, men ikke alle danskere kender Færøerne eller Grønland."
(Færøsk kvinde, 19 år)

HOLD STYR PÅ TALLENE
Procent angiver en andel, mens procentpoint angiver forskellen mellem to procenttal.

"Trumps interesse for Grønland, måske har det været sådan et wake up-call for Rigsfællesskabet, fordi Grønland får mere opmærksomhed i dansk politik, men også på sociale medier."
(Grønlandsk mand, 22 år)

INTERESSE

Grønland og Rigsfællesskabet har fyldt meget i overskrifterne de seneste år. Men er interessen blandt unge også fulgt med? Det ser vi nærmere på her.

KNAP HALVDELEN HAR FÅET STØRRE INTERESSE FOR RIGSFÆLLESSKABET

47 % af både danske og grønlandske unge svarer, at den seneste tids opmærksomhed på Grønland har øget deres interesse for Rigsfællesskabet. Det samme gælder 43 % af færøske unge. **Næsten halvdelen i alle tre lande angiver, at Rigsfællesskabet interesserer dem mere end før.**

I fokusgrupperne fortæller flere danske unge, at den geopolitiske situation har gjort Rigsfællesskabet mere relevant for dem. For nogle er interessen drevet af bekymring for Grønlands sikkerhed og strategiske betydning, mens andre mærker en stærkere følelse af samhørighed med særligt Grønland og grønlænderne. Støvet ser ud til at være børstet af Rigsfællesskabet, og båndene mellem Grønland, Færøerne og Danmark opleves mere nærværende for flere af fokusgruppedeltagerne.

Unge i alle tre lande er enige om, at det er vigtigt at kende til Rigsfællesskabet. **Det er dog forskelligt, hvor vigtigt unge synes det er at kende til de enkelte lande.** Omkring syv ud af ti danske og færøske unge (72 %) mener, at det mindst i *nogen* grad er vigtigt at have kendskab til Grønland. Kendskab til Danmark opleves også som vigtigt, særligt blandt færøske unge (75 %) og i lidt mindre grad for grønlandske unge (65 %). **Færre vurderer, at det er vigtigt at have kendskab til Færøerne:** Det gælder 65 % af danske og 49 % af grønlandske unge.

GRØNLANDSKE UNGE MÆRKER INTERESSEN

Den voksende interesse for Grønland kan mærkes blandt grønlandske unge. Flere oplever, at danskeres blik på Grønland har ændret sig, og at de oftere bliver mødt med nysgerrighed og spørgsmål om Grønland og grønlandsk kultur.

Men den tiltagende interesse for Grønland rummer en dobbelthed. I den danske fokusgruppe er flere bevidste om, at interessen pludselig er opstået efter en lang periode, hvor Grønland har været uden for danskernes søgelys. Det vækker eftertanke og rejser spørgsmålene: Føles den nye nysgerrighed oprigtig - og kommer den for sent?

GLEMMER VI FÆRØERNE?

Færøerne fylder mindre end Grønland i danske unges bevidsthed. I fokusgrupperne peger danske unge på en årsag: Færøerne får mindre opmærksomhed i undervisningen og medierne. Også grønlandske unge beskriver deres kendskab til Færøerne som begrænset.

Læs mere om unges perspektiver på Rigsfællesskabet her!

”Når jeg hører ’Rigsfællesskabet’, så tænker jeg automatisk på Grønland, hvilket er paradoksalt, fordi vi har også Færøerne med, men det er aldrig rigtig noget, jeg sådan tænker over.”
(Dansk mand, 26 år)

“Jeg føler virkelig, at der er et Grønland og grønlænderne før og efter Trump. Nu er det: ”Nej, hvor spændende!” Og så kommer de med alle deres spørgsmål. Så jeg føler virkelig, der har været kæmpe, kæmpe forskel.”
(Grønlandsk kvinde, 30 år)

OPFATTELSE

Hvilket syn har unge på de andre lande i Rigsfællesskabet? Og har det ændret sig siden 2024?

FLERE UNGE SER POSITIVT PÅ GRØNLAND OG FÆRØERNE

Lidt flere færøske og danske unge ser i dag positivt på Grønland end for to år siden. Blandt færøske unge er andelen med et positivt indtryk af Grønland steget fra 52 % i 2024 til 56 % i 2026. En lignende udvikling ses blandt danske unge, hvor andelen er steget fra 48 % til 53 %.

Grønlandske unge ser også mere positivt på Færøerne end for to år siden. Mens danske unges indtryk af Færøerne er omtrent lige så positivt som i 2024 (52 %), er andelen af grønlandske unge med et positivt indtryk af Færøerne og færingerne steget med 11 procentpoint fra 38 % i 2024 til 49 % i 2026.

UNGES SYN PÅ DANMARK ER SPLITTET

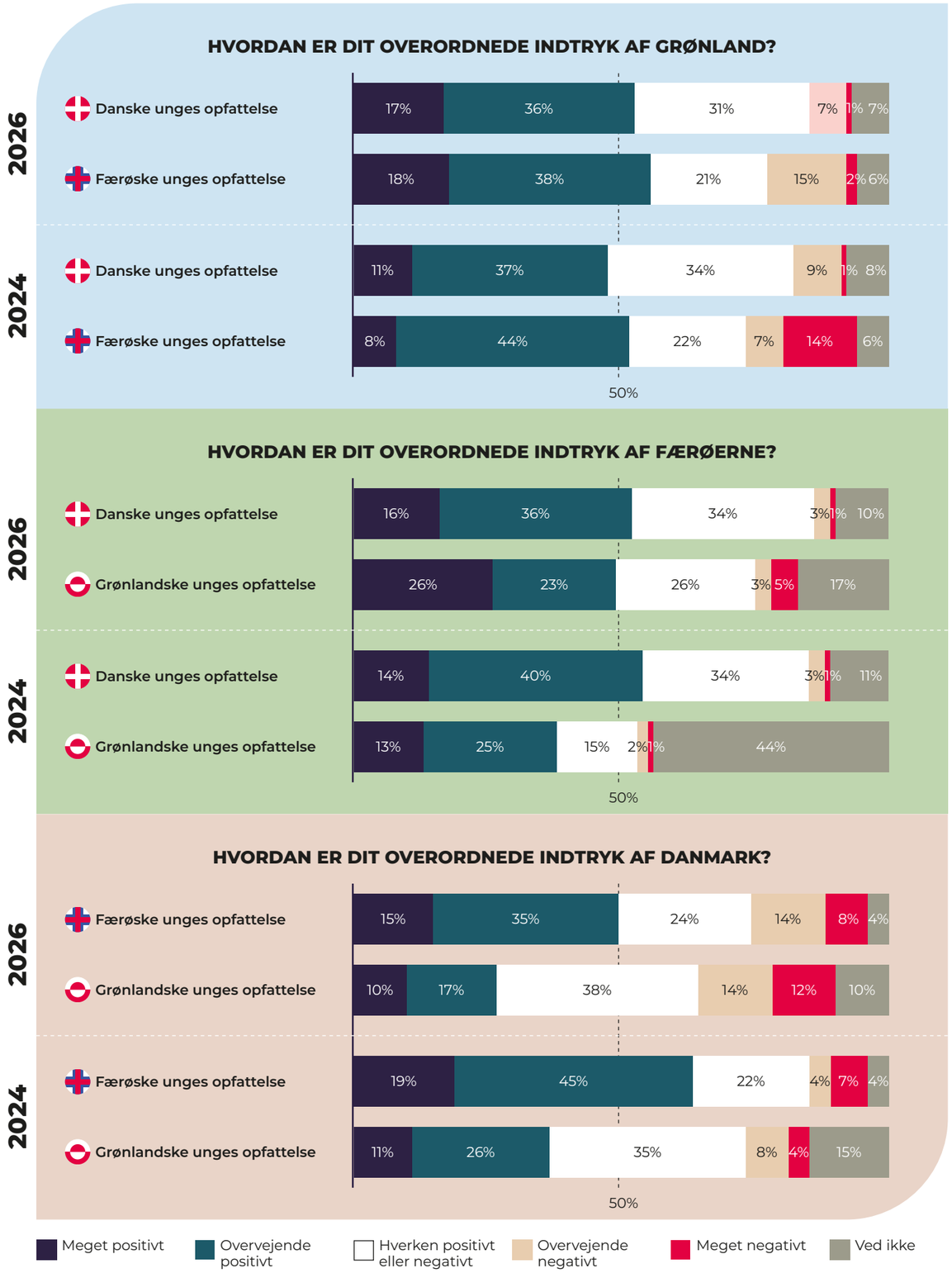
Næsten halvdelen (46 %) vurderer, at Danmark og danskerne generelt opfattes negativt i Grønland, mens kun 9 % vurderer, at opfattelsen er positiv. Det er en negativ udvikling siden 2024. Dengang vurderede 15 % af de adspurgte grønlandske unge, at det generelle syn på Danmark i Grønland var positivt.

Men når vi spørger til unges eget syn, bliver billedet mere nuanceret. Omtrent lige mange grønlandske unge har et positivt (27 %) og et negativt (26 %) indtryk af Danmark, mens mange (38 %) er neutrale. Udviklingen siden 2024 er værd at hæfte sig ved: **Andelen af grønlandske unge med et negativt indtryk af Danmark er steget med 14 procentpoint.**

Færøske unge har fortsat en positiv opfattelse af Danmark, men den er blevet mindre positiv siden 2024. I 2026 har 50 % af de færøske unge et positivt indtryk af Danmark, mens det gjaldt for 64 % i 2024. Samtidig er andelen med et negativt indtryk steget fra 11 % til 22 %. **Endnu større er forskellen i færøske unges vurdering af det generelle syn på Danmark.** I 2024 vurderede 58 % af de færøske unge, at Danmark og danskerne generelt blev opfattet positivt på Færøerne. I 2026 gælder det kun 33 %, et fald på hele 25 procentpoint.

Billedet af Danmark har altså flyttet sig i en negativ retning i både Grønland og på Færøerne. Samtidig viser der sig et fællestræk på tværs af de to lande: **De 18-29-åriges eget syn på Danmark er mere positivt end det, de oplever som den generelle holdning i deres hjemlande.**

FORDOMME OG NEGATIVE FORTÆLLINGER

I dette afsnit kigger vi nærmere på fordomme og negative fortællinger på tværs af Grønland, Færøerne og Danmark.

FORDOMME FYLDER STADIG MELLEM UNGE I RIGSFÆLLESSKABET

Unges kendskab til Rigsfællesskabet er vokset siden 2024, men fordomme lever stadig. I fokusgrupperne fortæller grønlandske og færøske unge om jokes, kommentarer, antagelser og spørgsmål, der afslører, hvor lidt særligt danskere ved om deres land og kultur.

INGEN GÅR FRI AF FORDOMME

Grønlandske unge fortæller, at de bliver mødt med forestillinger om alkoholmisbrug og sociale problemer. Færøske unge fortæller om danskere, der spørger, om der er internet og biler på Færøerne. Nogle unge fra Grønland og Færøerne beskriver unge danskere som højtråbende eller dominerende.

På tværs af fokusgrupperne fremhæver mange unge, at fordomme og negative forestillinger bygger på generaliseringer og manglende viden.

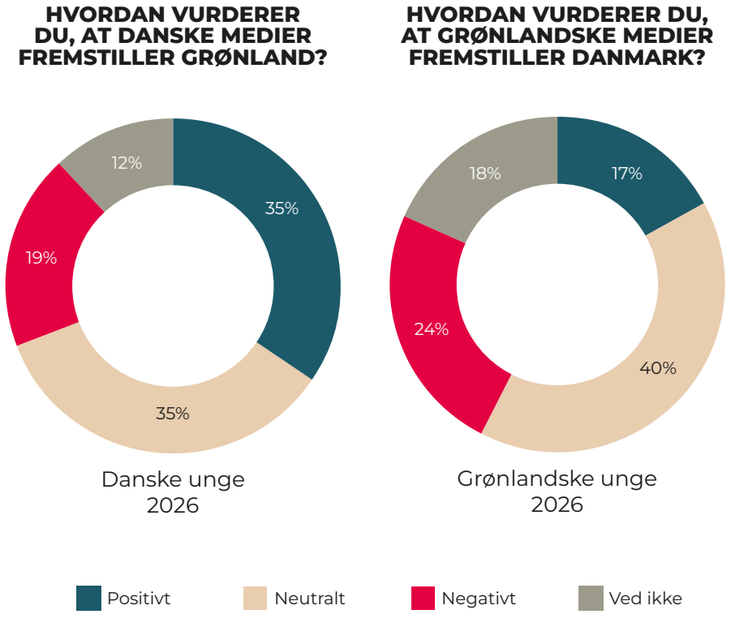
UNGE VIL MØDES PÅ TVÆRS AF GRØNLAND, FÆRØERNE OG DANMARK

Ved siden af fordommene spirer en nysgerrighed. Flere vil gerne lære mere om de andre landes kulturer, besøge hinanden og opleve, hvordan unge lever deres liv på tværs af Rigsfællesskabet.

For at komme tættere på hinandens virkelighed efterlyser unge især to ting: **Flere fortællinger, der giver plads til hverdagsliv, kultur og unges egne perspektiver. Og flere muligheder for at mødes ansigt til ansigt.** Mens fortællingerne skal vise flere nuancer af ungdomslivet på tværs af landene, ses personlige møder som en vej til stærkere relationer, større forståelse og et opgør med fordomme.

FÆLLESSKABS-FØLELSE

Meget er sket i Rigsfællesskabet den seneste tid. Her ser vi på, om unges følelse af fællesskab har ændret sig siden 2024.

DANSKE UNGE FØLER SIG MERE FORBUNDET MED GRØNLAND

Danske unge føler sig i stigende grad forbundet med Grønland. **Siden 2024 er andelen, der i høj eller meget høj grad føler sig forbundet med Grønland, steget med 7 procentpoint.** Samtidig er andelen, der i lav grad eller slet ikke føler sig forbundet med Grønland, faldet. **Halvdelen af danske unge svarer dog fortsat, at de i lav grad eller slet ikke føler sig forbundet med Grønland.**

Blandt grønlandske og færøske unge går udviklingen svagt i den modsatte retning. **I 2026 svarer knap en tredjedel (30 %) af grønlandske unge, at de i høj eller meget høj grad føler sig forbundet med Danmark.** Det samme gælder for en tredjedel (34 %) af færøske unge. For begge lande er denne andel faldet med 4 procentpoint siden 2024. Samtidig føler færre færøske unge sig i dag forbundet med Grønland end i 2024.

FÆLLESSKABSFØLELSEN BLANDT UNGE ER FORTSAT SVAG

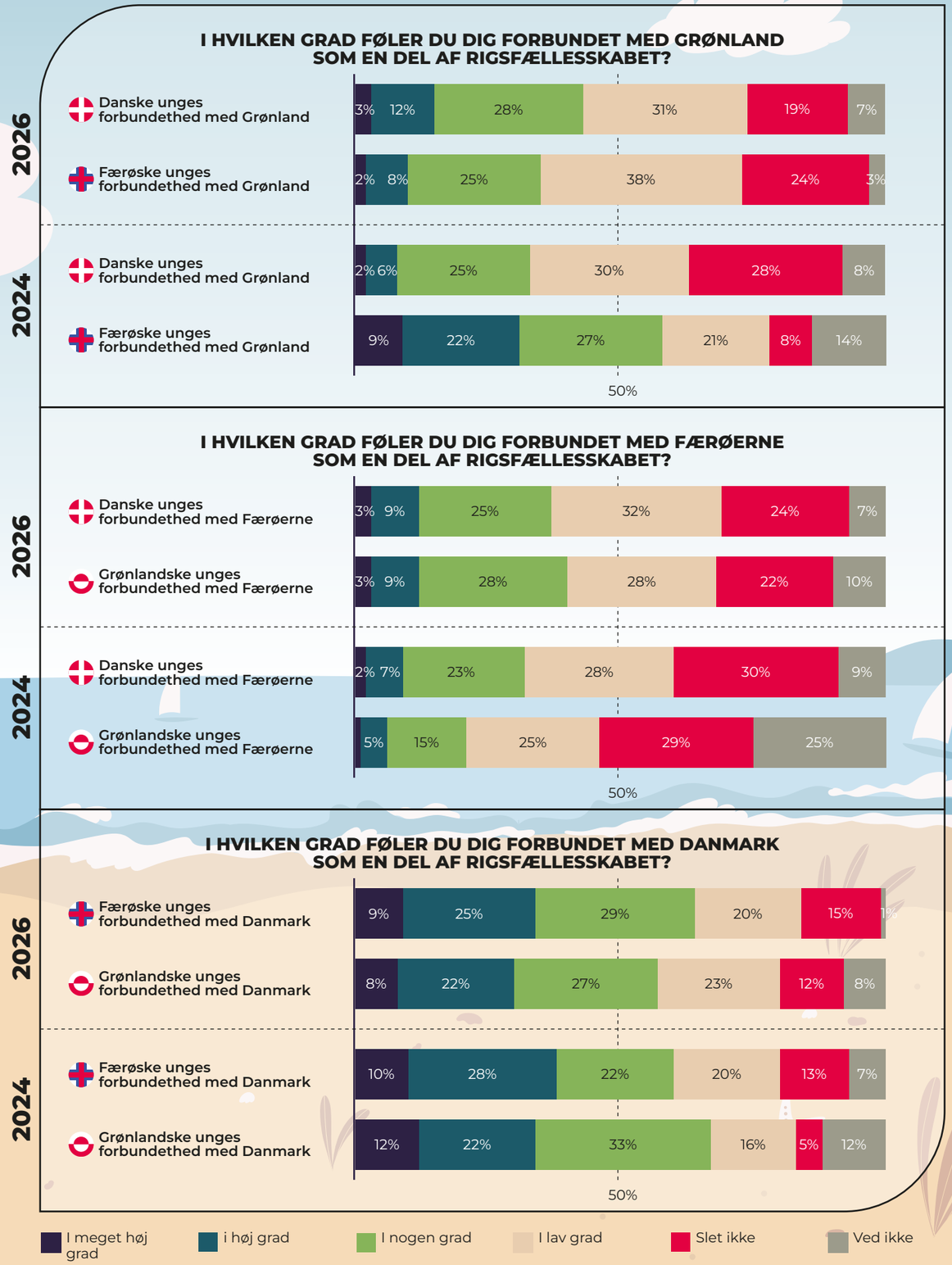
På tværs af Rigsfællesskabet oplever mange unge kun i begrænset grad et fællesskab med unge fra de to andre lande. **Færrest føler et fællesskab med unge fra Grønland, mens flest føler sig forbundet med unge fra Danmark.** 72 % af færøske og 68 % af danske unge føler i lav grad eller slet ikke et fællesskab med unge fra Grønland. Det samme gælder 65 % af danske og 54 % af grønlandske unge, når det handler om fællesskabet med unge fra Færøerne, mens 49 % af grønlandske og 45 % af færøske unge svarer det samme om deres fællesskabsfølelse med unge i Danmark.

HVAD BINDER UNGE SAMMEN PÅ TVÆRS AF LANDENE?

På tværs af fokusgrupperne peger unge på både forhold, der binder landene sammen, og barrierer, der skaber afstand. Fælles historie, sprog, natursyn og uddannelses- og sundhedsmuligheder styrker følelsen af fællesskab, mens oplevet ulige magtforhold mellem landene, kulturforskelle, geografisk afstand, fordomme og manglende kendskab til hinanden kan stå i vejen.

Find alle grafer her!

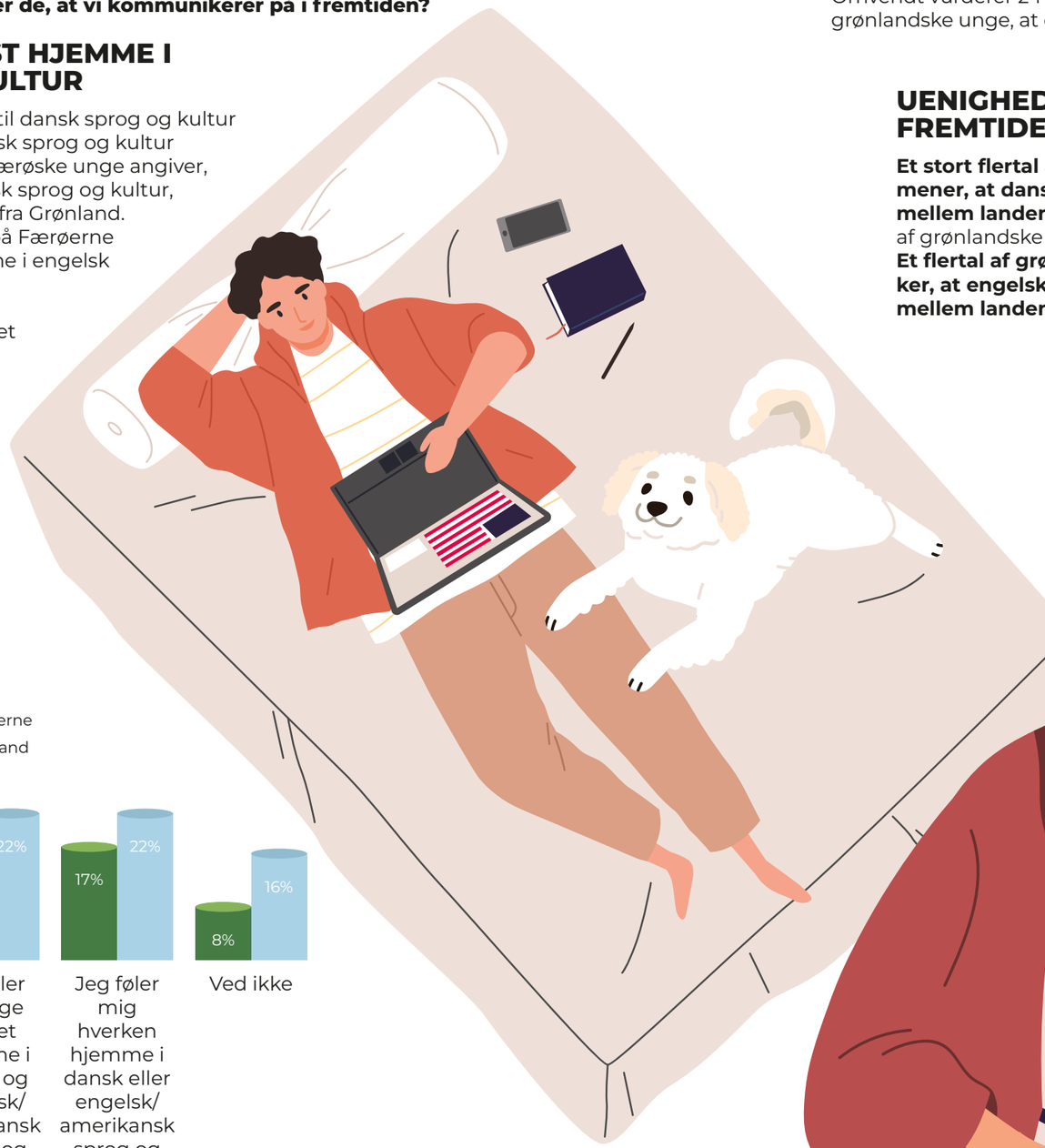
SPROG OG KULTUR

Dansk er stadig det fælles sprog på tværs af Rigsfællesskabet, men engelsk fylder mere og mere i unges liv online og i popkulturen. Hvordan ser unge i Grønland og på Færøerne på dansk sprog og kultur sammenlignet med engelsk? Og hvilket sprog ønsker de, at vi kommunikerer på i fremtiden?

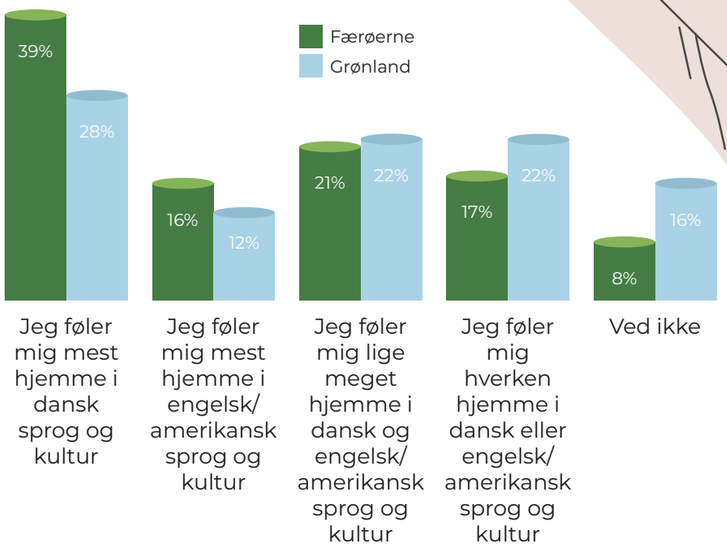
KUN FÅ FØLER SIG MEST HJEMME I ENGELSK SPROG OG KULTUR

På Færøerne er unges tilknytning til dansk sprog og kultur stærkere end til engelsk/amerikansk sprog og kultur (her efter kaldet engelsk). 39 % af færøske unge angiver, at de føler sig mest hjemme i dansk sprog og kultur, mens det gælder for 28 % af unge fra Grønland. Til sammenligning føler kun 16 % på Færøerne og 12 % i Grønland sig mest hjemme i engelsk sprog og kultur.

Godt hver femte føler sig lige meget hjemme i dansk og engelsk sprog og kultur, mens cirka lige så mange hverken føler sig hjemme det ene eller det andet sted.

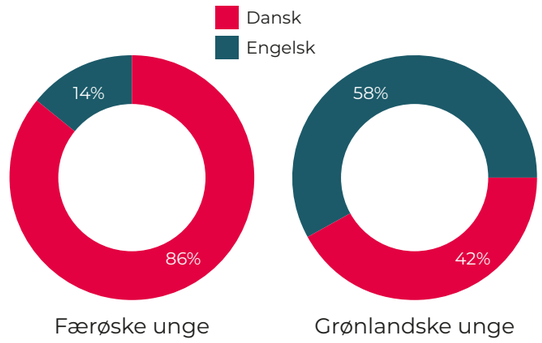
HVAD ER DIT FORHOLD TIL HENHOLDSVIS DANSK OG ENGELSK KULTUR OG SPROG?

KUNDSKABER I DANSK ER STÆRKERE END I ENGELSK I BEGGE LANDE

Både i Grønland og på Færøerne angiver næsten halvdelen, at de er lige gode til dansk og engelsk (43 % på Færøerne og 50 % i Grønland). Dansk står dog en smule stærkere end engelsk: 31 % af færøske unge føler sig bedst til dansk, mens det samme gælder for 25 % af unge fra Grønland. Omvendt vurderer 24 % af færøske og 17 % af grønlandske unge, at de er bedst til engelsk.

HVILKET SPROG BØR VI FREMOVER KOMMUNIKERE PÅ MELLEM LANDENE I RIGSFÆLLESSKABET?

UENIGHED OM FREMTIDENS FÆLLESSPROG

Et stort flertal af færøske unge (86 %) mener, at dansk bør være det fælles sprog mellem landene i fremtiden, mens kun 42 % af grønlandske unge mener det samme. **Et flertal af grønlandske unge (58 %) foretrækker, at engelsk bør være det bærende sprog mellem landene i fremtiden.**

BLANDEDE FØLELSER I MØDET MED DANMARK

Underlegenhed, fremmedhed og glæde er de tre følelser, flest unge fra Færøerne og Grønland forbinder med mødet med Danmark. **Ud af seks opstillede ord svarer over halvdelen af grønlandske unge, at underlegenhed er den mest udbredte følelse (54 %)**, efterfulgt af fremmedhed (20 %) og frustration (19 %). Blandt færøske unge er glæde (36 %), fremmedhed (31 %), underlegenhed (21 %) og ligeværd (20 %) de mest udbredte følelser. **I begge lande er håb den mindst angivne følelse.**

RIGSFÆLLESSKABETS FREMTID

Spiralkampagne, Trumps trusler om at overtage Grønland, færøske fiskeriaftaler med Rusland. Udfordringerne mellem Grønland, Færøerne og Danmark har været mange de seneste år, og samtidig fylder ønsket om udenrigspolitisk råderum mere og mere i Grønland og på Færøerne. Hvordan ser unge i de tre lande på samarbejdet og fremtiden?

ET FLERTAL ØNSKER STADIG ET SAMARBEJDE

Store flertal af unge i alle tre lande ønsker stadigvæk enten at bevare eller styrke samarbejdet. Det angiver 84 % (DK), 67 % (FO) og 71 % (GL). I 2024 var de tilsvarende tal 75 % (DK), 70 % (FO) og 67 % (GL).

Blandt dem, som ønsker at bevare eller styrke samarbejdet, svarer mange, at *landene står stærkere sammen end hver for sig*, og at samarbejdet er vigtigt *af hensyn til sikkerhed og stabilitet*.

Betydelige mindretal på især Færøerne ønsker dog stadig afvikling i en eller anden grad (29 %). Det samme gælder 16 % i Grønland og 7 % i Danmark. Af dem, som ønsker en afvikling af samarbejdet, begrunder mange det med, at *deres land kan indgå bedre alliancer med andre lande*.

HVAD SER VI PÅ GRAFEN?

Vi har spurgt unge, hvordan samarbejdet mellem Grønland, Færøerne og Danmark skal se ud i fremtiden.

Her har de kunnet svare på en skala fra 0-10. Svar fra 0-3 (røde) udtrykker her et ønske om, at samarbejdet skal afvikles, mens svar fra 4-6 (blå) udtrykker et ønske om, at samarbejdet skal være omtrent som i dag, og svar fra 7-10 (grønne) udtrykker et ønske om, at samarbejdet skal styrkes.

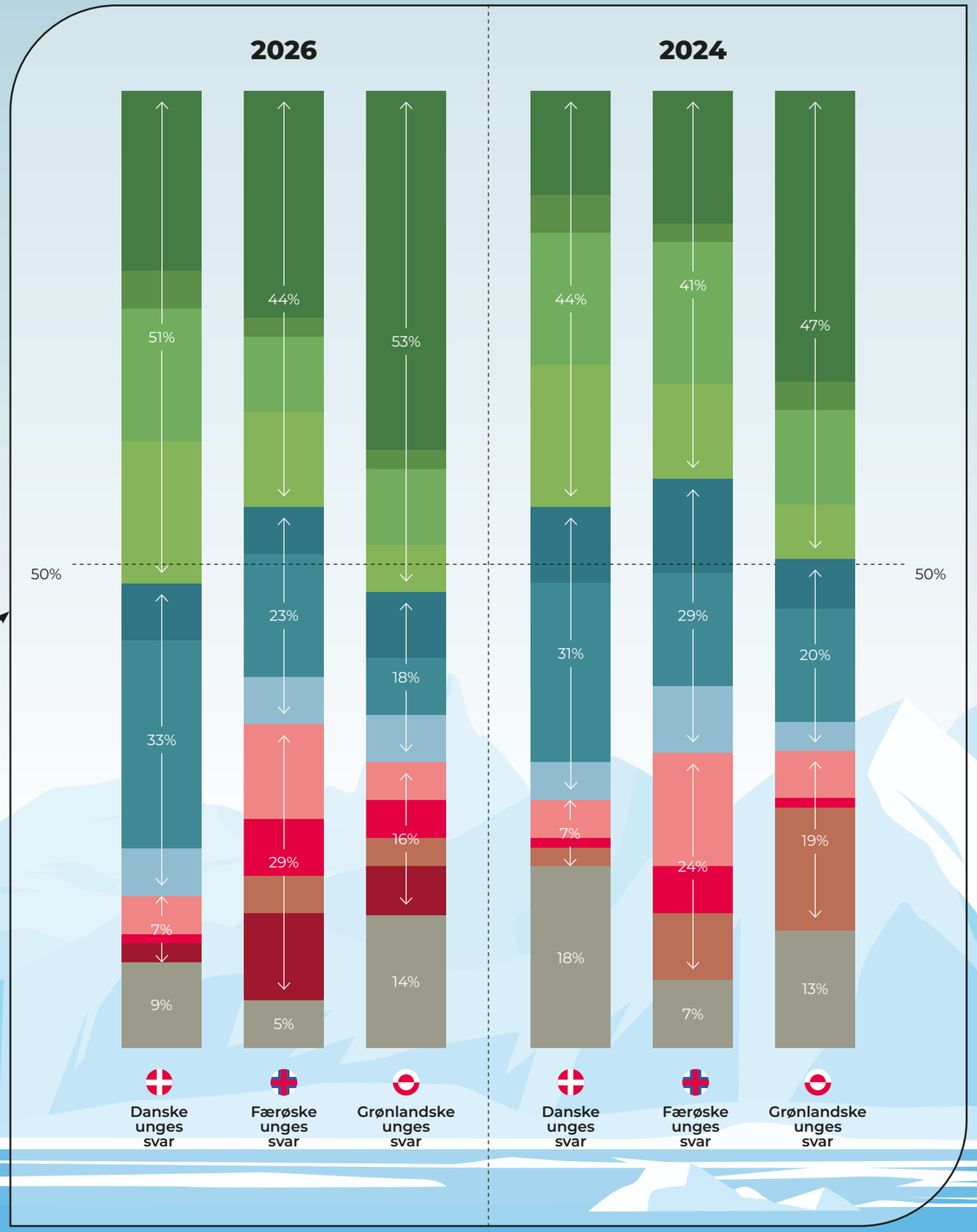
"Jeg tror, at vi kommer til at få lidt mere selvbestemmelse, men det er svært at sige, hvordan den ser ud."
(Færøsk mand, 27 år)

"Jeg ved ikke, om jeg synes, det er fair, at Grønland og Færøerne skal kunne vippe magtbalancen herhjemme.

Der synes jeg jo egentlig bare, at vi skal bestemme her, og de skal bestemme i deres lande"
(Dansk mand, 23 år)

HVORDAN SKAL SAMARBEJDET MELLEM GRØNLAND, FÆRØERNE OG DANMARK SE UD I FREMTIDEN?

I 2026 er skalaen ændret, så den går fra 0-10 frem for 1-10. Der skal tages forbehold for dette, når man sammenligner dataen mellem de to årstal. I spørgeskemaet fremgik det, at 5 angav et ønske om, at samarbejdet skal være omtrent som det er i dag.

HVAD LIGGER DER I ET STYRKET SAMARBEJDE?

Når unge angiver, at de ønsker at styrke samarbejdet, kan det betyde, at de vil styrke Rigsfællesskabet inden for de eksisterende rammer. Men det kan også betyde, at de ønsker et nyt politisk samarbejde. Omvendt kan et ønske om afvikling både handle om fuldstændig løsrivelse, eller om at samarbejdet skal tage nye former.

Fremtidens samarbejde mellem de tre lande kan enten foregå inden for rammerne af det nuværende samarbejde, det vil sige inden for Grundloven og måske med betegnelsen *Rigsfællesskabet*, eller det kan bygges på et nyt grundlag og med et andet navn.

HAR DEN SENESTE TID ÆNDRET UNGES SYN PÅ RIGSFÆLLESSKABET?

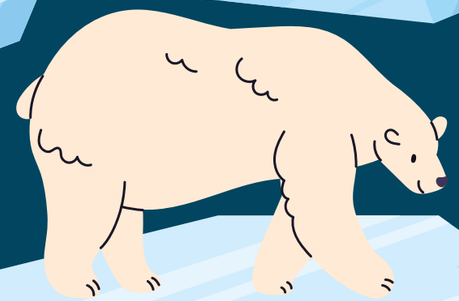
Den seneste tids opmærksomhed på Rigsfællesskabet har fået 31 % af de danske unge til at se mere positivt på relationen mellem de tre lande, mens 12 % ser mere negativt på den. Blandt unge fra Færøerne og Grønland er der næsten lige mange, der har fået et mere positivt eller et mere negativt syn på relationen. På Færøerne gælder det henholdsvis 15 % og 17 %, mens det i Grønland er 23 % og 22 %.

MANGE HAR ÆNDRET HOLDNING TIL RIGSFÆLLESSKABET

I lyset af de seneste års politiske begivenheder har mange unge ændret syn på relationen mellem Grønland, Færøerne og Danmark. Hele 45 % af de grønlandske unge, 43 % af de danske unge og 32 % af de færøske unge har ændret sit syn på sagen i enten positiv eller negativ retning. En stor andel fra hvert land (38-47 %) svarer dog, at deres syn er uændret.

FLERE DANSKE UNGE TAGER STILLING TIL SAMARBEJDET

I 2024 svarede 18 % af danske unge 'ved ikke', da de blev spurgt om deres syn på fremtidens samarbejde. To år senere er det tal faldet til 9 %. Det tyder på, at flere danske unge i dag tager stilling til samarbejdet.

FLERE OPLEVER FREMSKRIDT MOD STØRRE LIGEVÆRDIGHED

Et ord, der går igen i debatten om Rigsfællesskabets fremtid, er ønsket om et mere 'ligeværdigt' samarbejde. Tallene tyder på, at det går i den rette retning. **Flere unge i 2026 end i 2024 oplever, at samarbejdet er blevet mere ligeværdigt.** 49 % af danske unge svarer, at samarbejdet i nogen eller højere grad er blevet mere ligeværdigt. Det samme gælder 30 % fra Færøerne og 40 % fra Grønland.

Fremgangen skal dog holdes op mod 45 % (FO), 43 % (GL) og 19 % (DK), som svarer, at samarbejdet i mindre grad eller slet ikke er blevet mere ligeværdigt. **Af dem, som mener, at samarbejdet skal afvikles, begrunder 67 % af de færøske unge det med, at samarbejdet ikke er ligeværdigt.**

Find grafer om unges holdning til Rigsfællesskabets fremtid her!

RIGSFÆLLESSKABET SOM BEGREB

Betegnelsen *Rigsfællesskabet* anvendes om forholdet mellem Grønland, Færøerne og Danmark, mens *Kongeriget Danmark* eller *Danmarks Rige* er de formelle betegnelser for staten, der består af tre rigsdele: Danmark, Færøerne og Grønland.

For at undgå negative konnotationer som betegnelsen *Rigsfællesskabet* kan vække og for at give plads til, at et fremtidigt samarbejde kan foregå i nye rammer og med et andet navn, har vi anvendt formuleringen "samarbejdet mellem Grønland, Færøerne og Danmark" i spørgsmålet om Rigsfællesskabets fremtid (grafen på s. 17).

UNGES LØSNINGS-FORSLAG

Unge på tværs af Grønland, Færøerne og Danmark peger på flere barrierer for et bedre samarbejde mellem de tre lande: Uenighed om selvbestemmelse, manglende kendskab, tillid og ligeværd samt kulturelle og sproglige forskelle. Men deltagerne i fokusgrupperne peger også på, hvad der skal til for at styrke relationerne mellem de tre lande.

FLERE FYSISKE MØDESTEDER

Skab flere muligheder for at mødes på tværs af havet gennem studieture, udveksling og fælles aktiviteter i foreningslivet.

MERE OG BEDRE UNDERVISNING

Giv Rigsfællesskabet mere plads i skolen med fokus på unges hverdagsliv og kultur i de tre lande.

GØR DET LETTERE AT REJSE MELLEM LANDENE

Unge skal kunne søge støtte til rejser i Rigsfællesskabet, så høje priser ikke står i vejen for at mødes.

BRED OG NUANCERET MEDIEDÆKNING

Fortæl historier fra hele Rigsfællesskabet i medierne – og lad også positive fortællinger fylde i nyhedsstrømmen.

BRING RIGSFÆLLES-SKABET IND I FEEDET

En fælles profil på sociale medier kan bruges til at dele viden om Rigsfællesskabet og livet i de tre lande.

UNGE SKAL HØRES I SAMTALEN OM RIGSFÆLLESSKABET

Beslutninger om fremtidens samarbejde påvirker unge i alle tre lande. Unges perspektiver skal derfor have plads i debatten.

SÅDAN HAR VI GJORT

Undersøgelsen kombinerer en spørgeskemaundersøgelse med en række fokusgruppeinterviews og giver et nuanceret indblik i unges holdninger til hinanden og til fremtidens samarbejde i mellem Grønland, Færøerne og Danmark.

DATA

I alt har 1.518 unge svaret på spørgeskemaundersøgelsen, det vil sige 1.015 danske, 357 færøske og 146 grønlandske unge i alderen 18-29 år. Derudover er der gennemført ét fokusgruppeinterview for hvert land.

SPØRGESKEMAUNDERSØGELSE

I samarbejde med tre analyseinstitutter, danske Epinion, færøske Spyr og grønlandske Aperaa, har vi indsamlet viden til Sjómaq-analysen 2026. Spyr og Aperaa har indsamlet data på Færøerne og i Grønland, mens Epinion har indsamlet data fra unge i Danmark.

Spørgeskemaet er blevet oversat til grønlandsk og færøsk.
I Grønland var spørgeskemaet desuden tilgængeligt på både grønlandsk og dansk. Dataindsamlingen foregik fra d. 28. maj 2026 til 3. juli 2026.

Den danske data er national repræsentativ på køn, alder, geografi og uddannelse. Efter endt dataindsamling er den danske data vægtet, så resultaterne er nationalt repræsentative for danske unge i alderen 18-29 år. Data fra Grønland og Færøerne er ikke repræsentative, og resultaterne skal derfor fortolkes med forsigtighed og kan ikke uden videre generaliseres til alle unge i de to lande.

Nogle figurer i analysen summerer ikke til 100 %, hvilket skyldes afrundinger.

FOKUSGRUPPER

For at komme i dybden med unges perspektiver på spørgsmålene i spørgeskemaet, har vi suppleret med tre fokusgruppeinterviews, ét for hvert land. Af praktiske årsager blev samtalerne gennemført på dansk.

I alt deltog 16 unge i samtalerne: Otte fra Danmark, fem fra Færøerne og tre fra Grønland. Deltagerne blev rekrutteret gennem spørgeskemaundersøgelsen og udvalgt på en måde, der så vidt muligt sikrer en spredning i geografi, alder og køn. For at opnå et tilstrækkeligt antal grønlandske fokusgruppedeltagere har DUF rekrutteret unge gennem sit netværk.

OM SJÓMAQ

Sjómaq-projektets formål er at skabe bånd og øge det indbyrdes kendskab mellem unge på tværs af Grønland, Færøerne og Danmark. Landene er forbundet på godt og ondt gennem et langvarigt politisk, kulturelt og historisk fællesskab.

Alligevel oplever mange unge, at de ved for lidt om hinandens liv, kulturer og samfund. Et begrænset kendskab til hinanden kan skabe afstand og give plads til fordomme. Derfor arbejder Sjómaq med at skabe flere møder mellem unge i de tre lande.

Siden 2022 har Sjómaq gennem aktiviteter, udveksling og oplysningsarbejde skabt mødesteder for samtale, nysgerrighed og nye fællesskaber. Projektet giver unge fra Grønland, Færøerne og Danmark mulighed for at udveksle erfaringer, skabe nye venskaber og mødes om dét, der betyder noget for dem.

Sjómaq er et samarbejde mellem DUF – Dansk Ungdoms Fællesråd fra Danmark, FUR (Færøernes Ungdomsråd) og MFS fra Færøerne samt SORLAK (Grønlands Ungdomsråd) og AFS fra Grønland.

VI ER FORSKELLIGE, MEN HAR MEGET TIL FÆLLES

Sådan ynder vi at sige i projektet. Mottoet rummer paradokset i, at Grønland, Færøerne og Danmark på én og samme tid kan minde meget om hinanden, men også være meget forskellige.

På den ene side er der åbenlyse forskelle i sprog, kulturer og natur. På den anden side kan et for ensidigt fokus på vores forskelle komme til at skygge for, at ungdomsliv på tværs af landene på mange måder minder om hinanden. Derfor mottoet.

LÆS MERE OM SJÓMAQ HER

SJÓMAQ-PROJEKTETS TRE DELE

PULJEN

Søg op til 250.000 kr. til et projekt, der muliggør fysiske møder mellem unge i Grønland, Færøerne og Danmark

VIDEN

Analyser

Minidokumentarer

Meningsmålinger

AKTIVITETER

Årligt seminar

Oplysningsarrangementer

